

OBSAH

88	Náh		88
70	Právní		70
73	Střední a západní		73
74	Západní		74
78	Západní Slovák — střední		78
80	Koloniální mládež v hrobech		80
81	Hiláckých nádob		81
81	Věder		81
81	Lužických čístečných nádob		81
82	Měsí		82
82	Úvodní slova	5	
82	Prameny	8	
82	Periodika a souborné práce	9	
82	Literatura	11	
<i>Část první</i>			
ROZBOR ARCHEOLOGICKÝCH PRAMENŮ A HISTORICKÉ ZÁVĚRY			
88	Předmluva	35	
I			
88	Úvodní kapitola	37	
88	Z historie výzkumu polohy „Na valách“	40	
88	Kulturní profil polohy „Na valách“	43	
II			
88	Staroslovanské pohřebiště „Na valách“	46	
88	Geologické poměry	46	
88	Rozloha pohřebiště	47	
88	Povrch pohřebiště	47	
88	Dislokace hrobů	49	
88	Zásyp hrobových jam	50	
88	Staroslovanský pohřební ritus „Na valách“	52	
88	Pohřby žehem	53	
88	Pohřbívání nezpohřbených těl	54	
88	Hrobové jámy	54	
88	Úprava hrobových jam	56	
88	Hroby podle počtu pohřbených individuí	68	
88	Hroby	68	

Dvojhroby	69
Hrobky	70
Sklady kostí	73
Orientace hrobů	74
Poloha koster	78
Rozložení milodarů v hrobech	80
Hliněných nádob	82
Věder	84
Jiných dřevěných nádob	84
Mečů	85
Sekyr	85
Ostruh	86
Kopí, oštěpů a šipek	87
Štítů	88
Srpů	88
Přezek, průvleček a nákončí	88
Křesadel	89
Břitev a brousků	89
Nožů	90
Knoflíků	91
Prstenů	92
Náušnic	92
Náhrdelníků a náramků	94
Rolniček a hraček	94
Křížků, relikviářů, plaket a broží	95
Přeslenů, hřebenu a nůžek	95
Pohřební obřady a zvyklosti	96
Pohřební hostina — strava	96
Zažihání ohňů na hrobech	98
Vykuřování hrobů	99
Nádoby v hrobech a jejich rituální rozbíjení	100
Sepulkrální symbolika	101
Vampyrismus	102

III

Hmotná kultura Velké Moravy v nálezech z pohřebiště „Na valách“	105
Hospodářské a domácí nástroje	105
Srpy	105
Žernovy	107
Háčky udic	107
Nůžky	108

108	Nože	108
109	Přesleny	113
110	Jehly a šídla	114
111	Závaží	114
112	Železná křesadla — očílky	115
113	Kamenná křesadla	118
114	Pryskyřice	120
115	Hřebeny	120
116	Břítvy	121
117	Brousky	122
118	Pinsety	124
119	Nádoby	125
120	Hradištní keramika	125
121	Materiál	125
122	Vypalování	125
123	Barva nádob	126
124	Velikost nádob	126
125	Tvar nádob	126
126	Výroba keramiky	129
127	Okrajová profilace nádob	131
128	Výzdoba nádob	131
129	Úprava dna	134
130	Datování keramiky	138
131	Vývoj slovanské keramiky	140
132	Význam keramiky pro otázku kmenových území	144
133	Keramika byzantského charakteru	145
134	Vědra a okovy	151
135	Plosky	161
136	Talíře	162
137	Výzbroj	163
138	Meče	163
139	Sekyry	168
140	Válečné nože	173
141	Kopí a oštěpy	176
142	Luky a šípy	178
143	Štíty	181
144	Ostruhy	182
145	Součásti výstroje a oděvu	190
146	Přezky	190
147	Průvlečky	194
148	Nákončí	196
149	Pásová kování	202

801	Knoflíky	203
811	Knoflíky skleněné	204
811	Knoflíky kovové	206
811	Výrobky z kůže a kožišin	215
811	Pokrývka hlavy	215
811	Zbytky tkanin	216
820	Šperky a ozdobné předměty	222
820	Náušnice podunajského původu	222
821	Kroužkovité náušnice	222
821	Náušnice se spirálovitými závěsky	226
821	Náušnice s trubičkovitými závěsky	227
821	Náušnice s dutou kuličkou	228
821	Náušnice byzantsko-orientálního charakteru	228
821	Náušnice s hrozníčky	228
821	Náušnice s bubínky	238
821	Náušnice s košičky	240
821	Náušnice se sloupečkem	241
821	Náušnice lunicovité	243
821	Varia	245
821	Náhrdelníky	246
821	Korálky z foukaného skla	247
821	Korálky z taženého skla	248
821	Korálky z navjteného skelného vlákna	250
821	Korálky z mačkaného skla	252
821	Korálky z millefiorového skla	252
821	Korálky se zatavovanou výzdobou	254
821	Korálky s kovovým jádrem	256
821	Korály kovové	258
821	Korály z jiných hmot	260
821	Nákrčník	261
821	Závěsky náhrdelníků	262
821	Křížky a relikviáře	264
821	Rolničky	265
821	Zvonečky	266
821	Prsteny	267
821	Náramky	271
821	Čelenky	271
821	Spony — brože	272
821	Jehlice	273
821	Rozličné jiné předměty	273
821	Kování rakví	273
821	Hřebíky	274

Brusle	275
Dětský hudební nástroj — frčák	276
Tesla	276
Předměty s neznámým použitím	279
Milodary před slovanského původu	279

IV

Hřbitovní svatyně	280
Zjištěný stav	280
Rekonstrukce	282
Datování	284
Závěry	287

V

Datování pohřebiště a jeho zhodnocení	291
Datování	291
Počet osadníků	293
Přírodní prostředí	295
Anthropologické problémy	297
Zemědělství	298
Chov domácích zvířat	299
Lov	300
Tkání látek	302
Koželužství	302
Hrnčířství	303
Zpracovávání kamene	304
Dřevoobráběcí řemesla	305
Těžba a zpracování železné rudy	306
Kovářství	307
Šperkařství	308
Provenience nálezů	311
Obchod	314
Vojenství	315
Stavebnictví	316
Osobní hygiena	316
Ekonomika a sociální struktura obyvatelstva	316
Náboženství	322
Jméno osady	324
Přehled individuí ze systematického výzkumu podle pohlaví a věku	326

Sociální rozvrstvení lidu staroměstské osady	326
Celkový přehled individuí podle pohlaví a dospělosti	327
<i>Resumé</i>	
Резюме	328
Zusammenfassung	345

Část druhá

ARCHEOLOGICKÉ PRAMENY

Popisy hrobů	367
I. Zničené (neregistrované) hroby	370
II. Záchraný výzkum	371
III. Systematický výzkum	409
IV. Ojedinelé nálezy	537
Přehled označení a dislokace hrobů	539
Hroby podle chronologického sledu objevů a výzkumů na pohřebišti	539

OBRAZOVÁ ČÁST

Tabule 1—101

PLÁNY

Plán 1—3